

PARIS
GRANDS MAGASINS DU
Printemps

NOUVEAUTÉS
Nagyszerű

ILLUSTRÁLT ALBUMUNK mely 554 új mintarajzot tartalmaz. Név és Gyermek föltekben, rajzstírom a legújabb szövegek mint: selyem, szürke, karton, szízes stb.

Ép Most Megjelent.

Szétküldése ingyen és bérmentve.

Bérménstett levelek intéződik:

MM. JULES JALUZOT & Ce
à Paris

Ugyancsak bérmentve küldetnek a **Printemps** orias raktárán levő szövegek mintái. (Arat és fajt meghatározni kérik).
Mindent színesen meghaladó rendelvény **Magyarország minden részébe bérmentve** küldetnek. **Her-és Vámmentesen** a számaösszeg 15 00 hozzászólása mellett.
Külön továbbított háznak az **Osztrák Bajor határon Salzburgban, Mozartplatz N. 4.** szükségesnek tartjuk tisztelt megbízóink becses ügyébe ajánlani, miszerint a **Grands Magasins du Printemps nem tart** utazókat, **fokraktárt** sem külföldön. sem Franciaországban. Minden megbízás directe Parisba intéződik.

BARNA FOGORVOS
Budapest, váci utca 24. szám.

Készít egyes fogakat, fogsorokat és plombokat, jótállás mellett; árak mérsékeltek. Kívánatra részletfizetésre.

Berketz István,

selyem- és szóruha-festő,
Budapest, Rózsatér 3. sz.

Fest minden színre mindennemű színezett ruhaszöveteket, kendőket, posztókat, butorkelméket és bármilyen apróságokat, még pedig igen szépen és igen olcsón, mert festőüzlete saját házában gépre aként van berendezve, hogy a legnagyobb igénynek és festendő mennyiségnek kellő megfeleljen. **Festőüzlete egyedül van Budapestben** és az országban, mely világhírhatalmi érmetek juttatva 25 év óta fennáll mind a **Rózsátér 3. szám alatt.** Vidéki levelekre szomál válaszol, a beküldött festeni válogat gyorsan és pontosan megfesti és azokat utánvétellel visszaküldi; posta-költségek tekintetbe vétetnek.

Franciaország és a Kalföld Minden illatszerez és néi és Fodrászánál
La VELOUTINE
Különleges Rizspor
BIENUTTAL VEDIVIVE
CH. FAY, ILLATSERÉSZ,
PARIS - 9, rue de la Paix, 9 - PARIS

A legrégebbi népies gyógyszer a koncentrált **klosterneuburgi tag-esszencia** (kőszvény-folyadék) az orvosrendőri vegyészeti műteremben megvizsgálva és bejegyzett védjegy által eladása biztosítva.
Érték 50 kr. + üveg 1 frt. postai szállítással 15 kr.-ral több.
HOFFMANN ALFRED gyógyszerész Klosterneuburgban.
Valódi minőségben a következő gyógyszertárakban: Főraktár Magyarország részére **Török József**, Budapest, királyutca 12. **Arad:** Rozsnyai M. **Dobozos:** Dr. Rothschek. **Szabadkán:** Joó. **Pécs:** Sipőcz B. **Posonyban:** Dr. Adler R. és Erdy István. **Győrött:** Petri P. **Szegeden:** Barossy K. **Veszprém:** Müller O., **Küchler B.** **Székesfehérvár:** Say R. **Kassán:** Wandraschek K. **Temesvárott:** Jahner C. és Klausmanns Albert.

Wiesbadeni forráskút-sók bevévésre

Wiesbaden város és a fürdő-igazgatóság hivatalos ellenőrzése mellett készítve.

A wiesbadeni forráskút-sók bevévésre, sürített alakban a forráskút összes gyógyhatású alkotórészeit tartalmazza. Forró vízben föloldva, a hatás a forráskút-vízéhez hasonló. Megszüntetik a légző- és emésztőszervek nehézségeit a különösen utazás alkalmával és kivitelre alkalmasak.

Egy pohárral 1 frt 20 kr.

Továbbá szintén hivatalos ellenőrzés mellett **wiesbadeni forráskút-só-pasztillák**, egy dobozzal 60 kr.; **wiesbadeni forráskút-szappan**, darabja 50 kr.; **wiesbadeni forráskút-termesző furdőkre**, kútja frt 1.50. Szállítja

a wiesbadeni forráshivatal Wiesbadenben.

Egyedül főraktár Ausztria-Magyarország részére: **Brady C. gyógyszerész Krensbieren** (Mähren). — Valódi minőségben kapható **Budapest:** Eisdorfer G. gyógyszerésznél, gyógyszerüzlet a Szent-Háromszoboz, **Török József** gyógyszerész, királyutca 12. **Budán** Emil gyógyszerész, a városi gyógyszerüzletben; **Szöllősy István** gyógyszerész a Magyarország védasszonyához, **Krisztina-város**, Karácsony-utca, 1. sz. **Lugoon:** Vértés Lajos gyógyszerész. sa sashoz.

BRAUSWETTER JÁNOS SZEGEDEN
cs. kir. és m. kir. szab. chronometer és műorás, földalója az első egyedül kules nélkül felhuzható remontoir inga-órának stb. stb.
Kitüntette: London 1871. Kecskemét 1873. Bécs 1878. Ujvidék 1878. Szeged 1876. Paris 1877. Székesfehérvár 1879. Budapest 1885.
Levellel megkeresésekre pontosan választottatik. Képes árjegyek bérmentve. Javítások pont. eszközöltetik.
Magyarhon első, legnagyobb és legjobb hírnevű óráüzlete.

„Ma”
gyar Háziaszony"
háztartási és eszépítő-dalmi hetilapnak előfizetési ára:
egész évre frt 6.—
félévre „ 3.—
negyedévre „ 1.50
Mutatványszámok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek
A Magyar Háziaszony' kiadóhivatala Budapest nagy-korona-utca 20.

Férjem
uramék sem ellenzik, már azok is tudják, hogy Dávid készítménye nem valamitarczesték és nem ártalmas, sőt házi foglalkozások megroggait arca és kézibr apolására éppen szükséges, **esanya** de oly kevével, melybe az ártalmas erjanay, **dacára** a mosásnak, még benne ne maradjon; különben a legközelebbi mosásnál, szabad szemmel nem is látható apró kis állatkák újra a szájba vitetnek. Egy a ezlának megfelelő Dávid-féle különös fogkefe ára 50 kr., egy ugyanolyan gyermek-fogkefe 40 kr. ezek egyszeresind a vosszelyes „**Differens**” óvszerel. **Nem hiszek** hajnövesztőben, de bizok „**Hajfestőben**” (1 és 2 frt) hogy mindenkit elégit, melytől az ősz és szőkehaj tövítől hegyig egyenesen szép barna, a ki kívánja fekete is lesz a nélkül, hogy a festést az ismerősök észrevehetnék. Szállítja **postautánvétellel**
Dávid Gyula gyógyszer. Eszéken, Verőczemegyében.

Mertens és társa
I. rangú fényképészeti műintézet
Erzsébet-tér 7, a bécsi utca sarkán.
Budapest legnagyobb és technikailag legkiváló-tesseben berendezett műtere. Csoportfelvételek 70 személyig, kizáról pillanatfelvételek eszközöltetnek. Olajfestmények művészi kivitelben.

EREDETI MUSTACHS-BALZÁMJA
A siker biztosítva 4-6 hét alatt. A bőrt teljesen ártalmatlan. Bizonyítványok több nem hoztak nyilvánosságra. **Sodlítás titoktartás mellett, utánvétellel is. Egy szeleccse frt 1.50.** Kapható **Budapestben:** **Török József** gyógyszerüzletben, királyutca 12. **Bécsben:** Weiss J. gyógyszerüzletben, a szerezcsenhez Tuchlauben, 27. szám.

50 év óta sikerrel használtatik!
Szeplő és májfoltokat, valamint az összes bőrtisztatlanságokat eltávolító jótállás mellett a **Spitzer-féle szeplő és májfolt elleni arczkenőcs és Salvátor-szappan.**
Valódi minőségben egyedül csak a 115 év óta fennálló „**Salvátor**” gyógyszerüzletben
Eszéken, felsőváros, Dienes J. C-nél
kapható. Hatása előmozdittatik a Spitzer-féle salakos mosdó-víz használatával 1 üveg ára 50 kr. Ajánlom makacsabb bőrtisztatlanságoknál a **Milic-arczkenőcsöt**, 1 üveg 60 kr. — **Kitűnő lyoni rizspor** 1 doboz 1 frt, kis doboz 50 kr. — 1 tég. **Spitzer-kenőcs** 35 kr. 1 drb **Salvátor-szappan** 50 kr.
Mintán többféle utánzások léteznek, a Spitzer- és Milic-kenőcshez használandó szappanba saját cégem be van nyomva és csak ezen cégemmel ellátott **Salvátor-szappan** tekinthető valódinak; a Spitzer-kenőcs födelén pedig a **Salvátorfej** domboru nyomásban van feltüntetve. **Raktár Budapestben** **Török József** gyógyszerüzletben, királyutca 12. Postai megrendelések utánvétellel **azonnal pontosan** eszközöltetik.

Támaszkodva ama bizalomra,
melyvel a mi horgony-Pain-expellerünk körülbelül 20 év óta találkozik, hisszük, hogy ezáltal azokat is kicseréltélre felszólíthatjuk, kik e kedvelt háziaszert még nem ismerik. **Nem titkos szer, hanem szigorúan hiteles, szakszerűen összeállított készítmény, mely joggal minden közséves és szűzben szenvedőnek, mint egyáltalán megbízható, ajánlásra méltó.** Legjobb bizonyíték arra, hogy e szer teljes bizalmat érdemel, bizonyára az is, hogy **sok beteg**, mintán más nagyhangon dicserő orvoságot megkíséreltet, még is csak a régi jóhírű **Pain-expellerhez** folyamodik. Eppen az összehasonlítás által győződnek meg, hogy szintegy **köszvényes** fájdalmak, mint tagzsaggatás stb., valamint **fog-, fej- és hátfájások, oldalnyilalások** stb. **legbiztosabban** a Pain-expeller-bedörzölésekre szűnnek meg. **Olcsó ára — 40 kr., 70 kr., illetve 1 frt 30 kr.** — lehetővé teszi, hogy kevésbé jómódúak is megszerezzezh, valamint a számtalan siker kezesekednek róla, hogy érte a pénz nem lesz hiába kiadva. — **Övakojunk** ártalmas utánzatóktól, a Pain-expeller csak a **horgony-jeggyel** tartunk valódinak. Készleiben a **legjobb** gyógyszerüzletben. Közélebbi felvilágosítást ad **Török József** gyógyszerész, Budapest, király-utca 12. szám alatt.

AZ 1844-BEN ALAPITOTT
BUTOR-KERESKEDÉS
BUDAPESTI II. ASZTALOS-EGYLET
BENE PÁL ÉS TÁRSA
V. ker., nádor-utca 14,
ajánlja a n. é. butorvásárló közönségnek dusan felszerelt, szolid asztalos- és kárpitos-butorait, ugymint a legelőgansabb szalagarnitúrák, fogadó termek, ebédelő- és hálószoba-butor a leggyorsabb és legfinomabb ílésses kivitelben, igen olcsó árak mellett. 3599

13. SZÁM. 1888. BUDAPEST, MÁRCZIUS 25. XXXV. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: **VASÁRNAPI UJSÁG** és **politikai ujdonságok** együtt: egész évre 12 frt fél évre „ 6 * **Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG** egész évre 8 frt fél évre „ 4 * **Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK:** egész évre 6 frt fél évre „ 3 * **Külföldi előfizetésekre** a postailag meghatározott vitélőj is csatolandó

A TRÓNVALTOZÁS NÉMETORSZÁGBAN.
Mint földrendülés idején eltörpül minden más természeti tűnemény s a megriadt ember alig is veszi észre az orkánt, a villámlást és mennydörgést, mely mások tán halálra rémítendő: akként vonul Németországban háttérbe minden más politikai esemény a mellett a nagy momentum mellett, hogy az új német császárság megalapítója elhunyt s helyét egy oly uralkodó foglalta el, a kinek meg vannak számúlva napjai s minden pillanat meghozhatja a hirt, hogy a nemzeti gyászt meg kell utjítani.

lő, hogy a változás nem lesz oly megrendítő hatásu, mintha e hatalmas erő már nem élne vagy megbénulna e változások folyama alatt.
Természetes, hogy Németországban mindenki e kinos és várakozással teljes helyzet nyomasztó hatása alatt él s az elhunyt és a most uralkodó

császár személye, amannak halála körülményei, ennek egészségi állapota foglalja el és tölti be csaknem kizárólag az elméket és kedélyeket. A keletről tornyosuló s még mindig el nem oszlott veszély fellegei, a francziák bajmoldásai Boulanger-val, a bulgáriai válság, vagy az udvari

FRIGYES NÉMET CSÁZSÁR TALÁLKOZÁSA AZ OLASZ KIRÁLYLYAL

E lovagünnep színhelyéül a potsdami új palota és a szembefekvő, s jelenleg a tanzászlóalj elhelyezésére használt épületek közötti tér lön kiválasztva, s orosz és porosz színű zászlókkal s címerekkel földiszítve, mely körül egész hosszában tribünök emelkedtek. Középen emelkedett a csárna fehér rózsákkal borított sátra, s fehér rózsza volt a földisz a hölgyek ruháin is.

A mint a csárna elfoglalta helyét a sátrak alatt, kürtök harsogása mellett lépdeltek elő paripáikon a fehér rózsza lovagai egymásután ragyogó fegyverzetben, mindenik a maga által választott színnel s pajzsán választott jelmondatával. A párisi bevonulási induló, a Blücher-nóta s az akkor felkapott porosz induló hangjai mellett táncoltatták meg paripáikat, majd rövid

átnyújtotta a herczegnek, ki lándzsája hegyét mélyen meghajtva fejezte ki köszönését.

A fehér rózsza — ifjúságának e boldog emléke — illatozta be az agg uralkodó halálos ágyát is. Hidegült kezeiben három szállal festette le Werner udvari festő mindjárt a halálát követő napon.

MÁRIA VALÉRIA FŐHERCZEGNŐ BÁLJÁRÓL.

A lefolyt farsang egyik legérdekesebb eseménye Budapesten kétségkívül Mária Valéria főherczegnőnek mult hó 14-dikén a királyi palota márványtermében tartott bálja volt. A királyi család itt időző tagjain kívül a fővárosi arisztokrácia számos tagja is meg volt hívva s festői

aranyzöld és barnássárga brocat dereku incroyable-kosztümben, rózsaszín aljjal, beszótt virágokkal, fején fekete kalap, rózsákkal és rózsaszín szalaggal; Auersperg Aglaja herczegnő, mint elzászi leány, fekete és piros ruhában, az elzászi lányok ismert fejdíszével.

A fényes bál férfi-vendégei közül képeink József főherczeg két fiát, Józsi és László főherczegeket mutatják rokkoko-jelmezekben és Thurn-Taxis herczeget katona-tiszti ruhában.

A «JÓ NEMTŐ.»

B. Wesselényi Miklóst ruházták fel a fentírt szép címmel az 1838. évi nagy vízáradás alkalmával kifejtett rendkívüli s önfeláldozó tevékeny-

Margit főherczegnő.

Mária Valéria főherczegnő.

Mária Dorothea főherczegnő.

JELMEZKÉPEK MÁRIA VALÉRIA FŐHERCZEGNŐ BÁLJÁRÓL.

Köller Károly tanár fényképei után.

«voltá»-val vagy merész lanca-de-okban kapaszkodtak fel egy kis dombra, szemben az ünnep királynője sátrával, a kinek felhuzott sisak-rosztélyllyal s fegyverök leeresztésével tisztelegtek.

A menetet a király sógora, Károly mecklenburg-strelitzi herczeg vezette, s a sort Frigyes Vilmos koronaörökös, a későbbi IV. Frigyes Vilmos király nyitotta meg e devise-zel: *Tuis victoria!* Azután következett a most elhunyt császár, ezüsttel áttört fehér ruhában, fején sisak, kiterjesztett sas-szárnyakkal, pajzsán e jelszó: «Isten velünk!» Kiséretében voltak, vörösbe, kékbe, ezüstbe öltözve: Malachowsky lovag, Solms Sándor herczeg, Redern gróf és Königs-mark gróf. Mikor a csárna a derék lovagban fivérét ismerte fel, leszakított egy fehér rózsát sátra fedeléről s nyájas mosolylyal dobta azt oda neki. Egy gyorsan előtermett apród fölemelte s

jelmezekben vett részt benne, s a jelen voltak a fényes táncvigalom után díszes jelmezeikben vétették le magokat Köller Károly tanár, jeles fényképészünk műtermében. A most már elkészült fényképekből egy érdekes csoportozatot van alkalmunk bemutatni mai számunkban. Első sorban magát a királykisasszonyt, Mária Valéria főherczegnőt, kinek jelmeze a legszebb rokkoko, Pompadour selyem, dereka almazöld (pomme), rózsás mintájú arany himzéssel, alja világos rózsaszín atlasz. A főherczegnő nyakát értékes gyöngy-collier ékítette, mellén ugyanolyan broche-sal, míg hajában rózsák voltak s egy aigrette-toll. Környezetében voltak: József főherczeg leányai, Mária Dorothea és Margit főherczegnők, mindkettő világos rózsaszín ruhában, amaz, mint Hóvirág, ez mint a Tenger királynője, továbbá Koburg Luiza kir. herczegnő,

ségeért. Valóban senki sem érdemelte meg e címet annyira, mint ő. A mit ő a rémületes esemény alkalmával tett, az a csodával volt határos. Mintha a «gyilkos áradattal» való küzdelemben csak kedvét találta volna: oly kitarotán, oly óriási erőfeszítéssel, oly lankadást nem ismerve járt csolnakával a segélykiáltók, a ház beomlásától megremült fővárosi lakosok közt, kik egész életükben áldották nevét és emlékét.

Mikor márczius 13-án esti tíz óra tájban harmadszor szólalt meg a vészharang s a gyorsan és ellenállhatatlanul előre törő áradat éjféltől 1 óra 20 perczkor már a 27 lábnyi magasságot elérte: a lakosoknak alig maradt annyi idejük, hogy életüket megmenthessék. Nagy részök a jó szerencsére s az emberek könyörületességére bízta magát s mintegy megmeredve a mindent pusztítóval fenyegető hullámok közeledtétől:

segítség és szabadító csolnakok után kiáltozott. Nem kívánjuk rajzolni az óriási pusztítást, a lélekrendítő iszonyatoságokat, a melyeket az emlékezetes vízáradás okozott. Csak Vörösmarty-nak közvetlen a katasztrófa után írt szép sorait idézzük:

Éjfélt volt, szomorú mély csend, s a hajdani város Mint egy kísértet, fölkele kinjából.

az egész délutánt s egy csónak biz'os helyre szállítá innen. Megrendült lelke a vészkiáltásokra; de a levertséget a fáradságtól önfeláldozás bizonyos kultusza váltotta fel lelkében, a mint a Wesselényi nemes tetteit hallá. Wesselényi nemcsak fáradságtól mentő, de jó lelkű segítő is volt a nyomorban. A dicső emlékeztető József nádor mellett neki lehet legtöbbet köszönni e bor-

«Az árvizi hajós» című ismeretes költeményét, a melyben a Wesselényi iránt érzett hálájának ad kifejezést. Tudva van, hogy az erős karú Wesselényi többek közt egy öreg vak nőt is megmentett, a ki a mellette elsuhanó lelketlen hajósoknak hiába könyörgött segélyért. Az «embertelen zsvivány» nem emberéletet akart megmenteni, hanem tiltott vagyon után nyujtá ki «szentség-

Thurn-Taxis herczeg.

Koburg Luiza kir. herczegnő.

Auersperg Aglaja herczegnő.

László és József főherczegek.

JELMEZKÉPEK MÁRIA VALÉRIA FŐHERCZEGNŐ BÁLJÁRÓL.

Köller Károly tanár fényképei után.

És hogy látta magát elképtelenítve magától S feldúlt utcáin a zabolátlan özönyt, S anyji halált és anyji veszélyt s a századig élő Inségnek kezeit művei hosszú során: Megrendült fájdalommal s erejének alóttán Lassu sobajtással a vad özönbe rogyott.

Vörösmarty szemtanúja volt a vízáradásnak s a pusztításnak. Maga is léta segítségével menekült lakásáról, a Jankovich-házból, az átellenben levő Fay András házába, a kivel együtt töltötte

zasztó időket. Hányan köszönheték neki életüket! Semmi vészről vissza nem riadva kapaszkodott a már felig összeomlott házak padlásaira, hogy onnan gyermekeket, asszonyokat, magokkal tehetetlen s a rémüléstől mintegy összedermélt öregeket bocsásson le köteleken csolnakába. Másutt meg nyakig vízben gázolva hordá vállain ki a szerencsétleneket az ingó falakról.

Az ő vigaszára s dicsőítésére írta Vörösmarty

törő kezét. S mikor látta, hogy a szegény tehetetlen asszony nem tudja jól megfizetni, mert «egy batkát sem ér mind, a mi rajta van»: mentetlenül hagyá a tehetetlen aggot s szívtelenül haladt el mellette.

«Ki él még itt? riad Most egy hajós közel, Sajkája telve bár Menekvők terhivel.

— Ha nem róstelne eljönni Hulda hugom mennyegzőjére.

— A mennyegzőjére! kiáltá Hog Sylvius. — Hogyan? Az én kis Huldám férjhez megy... És erről még csak nem is szóltak eddig nekem!

— Oh! Sylvius ur! mondá a leánya és a szemei könnyekkel teltek meg.

— És mikor lesz a menyegző?

— Mikor az Istennek tetszeni fog hazavezetni Otét, a jegyesét! — felelé Joel. (Folyt. köv.)

A LEVÉLBÉLYEG-GYŰJTŐK.

A levélbélyeggyűjtése korunkban már valószínűs divattá lett. Minden országban akadnak egyes szenvedélyes gyűjtők, Nyugat-Európában száz és száz egyen nagy vagyont költ a gyűjtésére, egész sereg egyesület és hirlap jelenik meg tisztán a gyűjtők számára s ezek között a lipcsei Senf-féle illusztrált közlöny állítólag 15

A levélbélyeggyűjtés valóban oly mániává nőtte ki magát, mint 200 évvel ezelőtt a tulipán-hagymák gyűjtése, melyet még ma is minden nemzetgazdasági és államtudományi könyvben fel találunk említve, mint érdekes kuriozumot. A gyűjtők szenvedélye oly nagy, hogy hamisítások nagy számmal fordulnak elő s egyes apró államok egyenesen üzletet csinálnak a bélyeggyűjtők rovására. Így pl. Guatemala középamerikai állam minden évben új bélyegeket bocsát ki, de a mellett a régi, már nem érvényes bélyegeket folyton készített a gyűjtők számára. A Kongó állam Brüsszelben nagy mennyiségű levélbélyegyet ad el bélyeggyűjtőknek, így bizonynyal sokkal többet, mint rendes használatra. Általában véve a nagy kereslet talán még nagyobb kínálatot hozott létre s alig van nap, midőn új és új levélbélyegyek ne kerüljenek forgalomba, újév táján pedig százával jönnek elő, úgy hogy a szenvedélyes philatelnek ugyancsak mélyen be kell nyulnia erszényébe, hogy gyűjtse-

* Megfagyott angolnát találtak a calaisi csatornában. Némelyik igen nagy volt, 70 font súlyu, 7 láb hosszú s 24 hüvelyk kerületű. Régi halászok állítása szerint a krimiai hadjárat óta fagyott angolnát a vidéken senki sem látott.

* Whistmesternök a new-yorki s más amerikai társadalmak legújabb alakjai. A whistjáték ugyanis az Egyesült-Államokban annyira kedvelté lett, hogy egyes idősebb elszegényedett uri hölgyek kizárólag e játék tanításával keresik kenyerüket; külön nyilvános tanfolyamok is nagy számmal vannak.

* Jégpálotát épített a legutóbbi télen a szentpétervári aquarium kertjében egy moszkvai építész, annak a palotának mintájára, melyet az 1740-iki hideg télen Wolynszki miniszter készítettett Anna Iwanowna csárónó mulatságára. Az épület csinos, rokokó stílusú kastély, 33 láb hosszú, 12 láb széles és 18 láb magas; van benne 3 szoba, külső díszítéssel négy jégszobor: Venus, Apollo, Psyche és egy bachansó, s egy szintén jégből készült ágyú. A tetőn biztonság végett egy pár gerenda is van. A benső butorok: asztalok, ágyak, tükör, lámpa, stb. mind jégből vannak, különösen csinosak az ablakok, me-

FRIGYES CSÁSZÁR ÉS VIKTÓRIA CSÁSZÁRNÉ OTTHON.

Tudva van, hogy az új császár, még mint trónörökös, külön lakott atyjától, az 1769-ben épült u. n. Uj-palotában, hol még egyszerűbb háztartást folytatott, mint atyja, a császár. E palota első emeletének is csak egy kis részét foglalták el, a többi üresen maradt. Előtte, a nagy közönség számára is nyitva álló kertben, játszottak a trónörökös-pár gyermekei.

A trónörökös-pár berlini palotájára a régi királyi kastély vagy Schloss, és az elhunyt császár újabb palotájára közt, az Unter den Linden déli oldalán fekszik, s felette egyszerű, de nemes izéssel van berendezve. E palota tudvalevőleg III. Frigyes Vilmos halála óta üresen állott, de már előbb is Poroszország trónörökösének szolgált tartózkodási helyül. I. Frigyes Vilmos fiát, Nagy Frigyes ide költöztette át, mikor az atyjával kibékülve kezét nyújtotta a braunschweig-beverni hercegnőnek; Nagy Frigyes pedig trónralépése után legidősb fiúvérének, Ágost Vilmosnak jelölte lakhelyül, midőn ez a királynő nővérét nőül vette. Itt született Vilmos császár nagyatyja s Nagy Frigyes utódja, II. Frigyes Vilmos; itt töltötték mézes hetelket III. Frigyes Vilmos és Lujza királyné s itt született trónra hivatott két fiuk is, IV. Frigyes Vilmos és Vilmos császár. Midőn III. Frigyes Vilmos trónra jutva, a díszes várkastély fényes termeivel nem kívánta felelődni az egyszerű és szerény lakhelyét, s állandóan annak falai közt maradt, akkor az eddigi trónörökös palota királyi palotára változtatta nevét s az is maradt évtizedeken át. Ott érte a lesújtott királyi családot Poroszország nagy megpróbáltatása a Napoleon elleni háborúban, itt gyászolta a mostani császár nagyatyja esős elvonultságban feledhetetlen nejét, Lujza királynét, s ez a palota vált halottas házává is 1840 jun. 7-én.

A palota keleti oldalán áll a Hôtel de Russie, melyen túl az Unter den Linden fasora egy híd szögellik, a Spree folyó egyik végén keresztül, a régi Schloss-sal, a Domkirché vagy székesegyházzal, s a muzeummal a folyó tulsó oldalán. Nyugatfelől a palota egy Oberwall nevű szűk utcával határos, mely a régi várfal vonalát jelöli, s a szűk utcán át egy izezt domborul, rajta tágas teremmel, mely a palota főépületét egy szárnyépülettel köti össze, melyet kizárólag a trónörökös foglalt el. Az izezt feletti szoba a társalgóterem, a szomszéd szoba pedig, a külön épület szöglete mellett, a volt trónörökösné műterme. Ablakai északra szolgálnak, az Unter den Lindenre, s úgy van berendezve, hogy a világítást felülről nyeri.

A már említett társalgó terem rendkívüli tágas helyiség. A mennyezetet két évszám van a díszítések közé alkalmazva. Az egyik 1858, a férjhez menetel éve, a másik 1867, a mikor a palota a hozzá épített új szárnyépülettel kibővült. A párkányzat felett, kelet felől egy pajzs van alkalmazva, a porosz czimer fekete saszával, mely férjé, a tulsó oldalon pedig hasonló pajzs

van a trónörökösné czimerével. A déli oldalon a párkányzat felett e szavak állanak: «Nulla dies sine linea», ezzel szemben pedig: «In Sapientia Felicitas.» A keleti oldalon két ives oszlop alatt jobbra és balra ajtók közlekednek a palota főbb pontjaival. Balfelől a volt trónörökösné irószála áll, rajta atya, Albert herceg és a koronaherceg miniatűrképeivel. Egyik szögletben a hercegi pár elhalt fiának arcképe látható, kelete körül naponként megújított zöld lombokkal, előtte váza, friss virágokkal. Az ablakok színes üvegdarabokkal vannak kirakva, melyek alakokat, czimereket és pajzsokat ábrázolnak, a Hohenzollern és angol királyi családra vonatkozólag.

Viktória császárnéről egy angol honfitarsa bizonyos maliciával jegyezte meg egyszer, hogy «ki-

retlenül. Kedvenc művészeti irányja az aquarelleken nyilatkozik, bár nem minden befolyás nélkül Angliát, mint arcképfestőt, Willberg és Lutteroth, mint tájfestőt és aquarellisták, Hertel, mint eseményfestőt részéről. Különösen nagyszabású arcképtanulmányai, fia, Vilmos herceg s leánya, a méningeni hercegnő életnagyságu képei, utóbbi renaissance-kosztribben, vallanak Angeli hatására, míg számos, rendkívüli könnyűséggel és biztossággal rajzolt vagy színezett uti vázlatainak technikája Wilberg és Lutteroth hatását mutatják, kik Potsdamban, Olaszországban és Svajceban gyakorta tartózkodtak a művészetkedvelő fejedelmünk közelében.

Nemesak gyermekeit, de férjét s fivereit és nővéreit is festette. E mellett a szobrászatban is tett biztató kísérleteket s kifejezett műterékét

semmi sem mutatja jobban, mint az érdeklődés, melylyel Berlin műiparának fejlesztése iránt viseltetik. Az ő pártfogása alatt emelkedett szerény kezdetből 1867-ben a műiparmuzeum oly magas virágzásra, a melynek látható jele az 1881. nov. 21-én, az ő születésnapján fölavatott díszépület. S a német művészi körök méltányolták is ezt a nagy tevékenységét, mert 1860-ban a berlini művészeti akadémia tiszteletbeli tagjává választotta.

De minden művészi becsülvényénél jobban kívánta az új császárné mindenkinek osztatlan rokonszenvét azzal a szeretetteljes, önfeláldozó ápolással, melyet betegség által sújtott férje iránt a san-remói napokban tanusított. Ez a «hideg angolnó», kit nemesak a gúny és közhöz, de néha a legridegebb ellenszenv fegyvere sértett bizonyos körökben, melyek nem tudtak kiengesztelődni az idegennel, bámulatba ejtette a világot azzal a hősiességgel és példátlan lélekjelenléttel, melylyel férje reménytelennek híresztelt betegsége minden fázisát kísérte, az orvosokat a legnagyobb szakértői téjekozottsággal kérdezte ki a betegség tünetei felől, s aggódó gyermekei előtt a valót csodálatos léleknyugalommal eltitkolni igyekezett. Az a jelmondat, melyet férje választott magának: «bátran és kitartón!» soha nem talált szebb igazolására, mint e gyöngye nő részéről.

DIVATLEVÉL.

Akármielyen romlott lett legyen is a tizen-nyoleczadi század közepe, annyi tény, hogy ez időszakban érte el a francia felsőbb körök izlése azt a finom tökélyt, melyet e kor ruházatában, butorzatában s más műtárgyaiban ma is csodálunk, s mely nagy részben annak a csinos polgári származású marquisnőnek, Pompadournak köszönhető, kinek Marmontel szerint «az a gyöngyeje volt, hogy tetszeni kívánt a királynak, és az szerencsétlensége, hogy ez sikerült.» Az ő pártfogása alatt lendültek a gobelin-szőnyegek, a sèvres porcellánok akkora virágzásnak. Sok szép mintát a porcellánhoz maga Boucher rajzolt, és sok kecses virágfüzért és csokrot ez időközönként brocadejához ő maga. De 1776-ban Boucher, ecsettel kezében hirtelen halt meg, egymagára hagyva selyem-kárpitos műtermében, mely

Kögel udvari káplán.

A bádeni nagyhercegné. A braunschweigi herceg. Augustus A braunschweigi császárné. hercegné.

Moltke.

Vilmos herceg. Frigyes Károly A bádeni hercegné. nagyherceg.

VILMOS CSÁSZÁR HALALOS ÁGYÁN.

ezér példányban küldetik szét. Ma már a gyűjtők tudományos nevet is vettek fel: philatel-ek s tudományuk a philatelia, azaz a levélbélyegisme, történeti és nemzetgazdasági szempontból.

A levélbélyeggyűjtés szenvedélye 1840 körül kezdődik, a midőn Angliában a híres Mulready-borítékok s az első bélyegek adtak ki, melyeknek feltalálója különben nem Rowland Hill, a híres postaügyi reformator, hanem egy skót, Chalmers Jakab nevű könyvkereskedő volt. A levélbélyegyek tehát még felszázados multtal sem dicsekedhetnek s már is egész sereg van közöttük, mely rendkívül ritka s ezért nagyon drága. Két régi Mauritius-bélyegért például 2000 frtot fizettek. A régi százsz 3 filléres bélyeg, melyből 1850-ben a philatelia tudományos kutatásai szerint 463,000 darabot boesítottak forgalomba, ma legalább 15—20 forintot ér darabonként, a gyűjtők ennyiért veszik. Híres gyűjtemények értékét 25—30,000 forintra becsülik s vannak gyűjtemények, különösen Angliában és Franciaországban, melyeknek értéke még sokkal nagyobb.

ménye lehetőleg teljes legyen s így — miként azt tudós képpel mondani szokták — a kort és az események folyását híven tükröztesse vissza.

EGYVELEG.

* A svéd király legújabbán irt egyfelvonásos színművét, «Kronburg várkastélyt» a berlini udvari színházban nyilvánosan fogják előadni.

* A szibériai nagy vasút, mely a khinai határnál, a Csendes-tenger mellett fekvő Wladiwostok kikötővárosánál végződnék, 6400 kilométer hosszú volna, nagyobb mint az amerikai Pacific-vasút s költségét 380 millió rubelre számítják. Öt különböző helyen kezdenek építéshez, hogy öt év alatt készen legyen. Wladiwostoktól Szent-Pétervárig az utazás e vasuton legalább 16 $\frac{1}{2}$ napot fog igénybe venni.

* Nagy Sándor, a híres macedóniai hősnék sarkophag még ép s a csontok is megvannak.

* Látogatójegy-albumok jöttek divatba a washingtoni úrhölgyeknél. A látogató jegyeket sorrendbe rakják időrend szerint. Egy előkelő hölgynek már 12 ilyen albuma van, benne több ezer híres egyén jegyével.

lyek oly világosak és átlátszók, mintha üvegből volnának. Villamvilágításban s bengali fénynél az épület benseje valódi tündérpalotának látszik.

* Pálinka-főzők a föld alatt. Georgia államban nyugatfelől a palota egy Oberwall nevű szűk utcával határos, mely a régi várfal vonalát jelöli, s a szűk utcán át egy izezt domborul, rajta tágas teremmel, mely a palota főépületét egy szárnyépülettel köti össze, melyet kizárólag a trónörökös foglalt el. Az izezt feletti szoba a társalgóterem, a szomszéd szoba pedig, a külön épület szöglete mellett, a volt trónörökösné műterme. Ablakai északra szolgálnak, az Unter den Lindenre, s úgy van berendezve, hogy a világítást felülről nyeri.

* A németországi elharczosai. Az Egyesült-Államokban Kansas volt az első, hol nő választottak polgármesterré; Missouri államban először választották nő szenátort; Nebraskában pedig most sikerült egy nőnek az állam legfelsőbb törvénytörvényeszkénél bírói állást nyerni.

* Kulócz dohányzó. Tripp Ira köszönbányatulajdonos Scrantonban, Pennsylvániában, rendkívüli szenvedélyes dohányzó volt. 60 éves korában e miatt már annyira megrongálódott egészsége, hogy az orvosok őt a szivarozástól tiltották. Tripp engedett a fenyegetésnek, de hogy a kedves füstöt ne nélkülözze, felfogadott egy erőteljes fiatal négert, kinek kötelessége reggeltől estig finom szivarokat szivni s a füstöt reá fújni. Mindkettő már 20 év óta van ebben a sajtáságos helyzetben.

